

En skitur i Sylene påsken 1948.

To må man være

J. Geilmøyden

Den første fugl hadde kvitret, vårsola begynte å varme, T. T. hadde holdt sitt vårmøte og gitt orientering om påsketraffikken. Vi var tre kamerater — Gunnar, Arne og Pål — som hadde tenkt oss på påsketur. Vi er jernbanemenn og hører til i «traffikken», så i selve påskeuka gjorde vi ikke regning med å få fridager. Turen måtte foregå før påske. Syltraktene ble valgt, og ruten oppsatt slik: Storlien, Storerikvoll, Nedalen, Stugudal, Kjøli og Reitan — en fin og kjent rute for alle fjellfolk. Som en liten spiss på turen hadde vi tenkt oss et besøk på én svensk hytte. Vi hadde tidligere vært på Sylstasjonen, så nå var vår plan å besøke Blåhammarstugan. Men så var det dette med valutaen. Ved forente anstrengelser hadde vi skrappt sammen 25 svenske kroner — i minste laget til losji, frokost og middag for tre mann.

Mildværet satte inn tidlig i februar, og det så «spøkji» ut for påskeføret. Sydvestkuling og regn var meldingene stadig vekk, og ingen utsikt til bedring. Starten var bestemt til torsdag 11. mars. Tiden nærmet seg, men det gjorde ikke godværet. Hytten skulde åpne 14. mars, så vi var nokså tidlig ute. Imidlertid snakket vi med sekretæren i T. T., som sa at riktignok var ikke hyttene offisielt åpne, men betjeningen skulde komme opp i god tid for å gjøre istand. Han skulde gi beskjed, så vi måtte bare reise. Vi var jo avhengig av vår permisjon ved jernbanen.

Onsdag kveld hørte vi værmeldingen: Sydvestkuling med regn — ytre strøk, sluddbyger — indre strøk. Dette hørtes ikke lovende ut.

Torsdag morgen — regnet silte ned. Vi var ikke høge i hatten da vi møttes på Trondheim stasjon. Det var ikke fritt for at folk trakk litt på smilebåndet og så etter oss, da vi drog gjennom byen med ski på nakken og i sportsantrekk. Søla skvatt langt oppover leggen. Vi måtte da være noen uforbederlige optimister. — På Storlien snødde det og var gråvær — 0° og smørevanskeligheter. Vi ordnet med overnatting i tilfelle vi måtte snu, og ved 12-tiden drog vi trøstig i vei til Blåhammarstugan. Kommet et stykke på vei møtte vi to svensker som hadde snudd. Altfor anstrengede å brøyte løype i den djupe snøen i Enadalen. Et stykke lenger framme nådde vi igjen tre dansker, to damer og en herre på vei til Blåhammaren. Vi var litt skeptiske: dansker i dette været og føret. Men vi oppdaget hurtig at disse folkene hadde vært ute en vinterdag før. De hadde ingen vanskeligheter med å orientere seg eller ta seg fram. Etter å ha skrappt diverse ganger og smurt like ofte, nådde vi alle fram til Blåhammarstugan ved 19-tiden i god kondisjon. Vi ble hjertelig mottatt av vertinnen som viste oss til et deilig, centraloppvarmet værelse. «Önskar herrarna middag?» Vi så på hverandre. «Nei, takk. Valutasituasjonen tillater ikke det.» Vi syntes det var bedre med en solid frokost dagen etterpå, så det fikk klare seg med Blåhammar-soppa ikveld. Vi krøp tidlig tilkøys, og etter en solid frokost med havregrøt, diverse «smörgåsar» og varmrett fredag morgen, startet vi med Storerikvollen som vårt neste mål. Det var jeg som skulle gjøre opp for losjiet og var spent på om budsjettet vilde holde. Jeg står og ser på vertinnen summerer: Soppa, losji, frukost, skatt og servise — kr. 24,95. Budsjettet holdt, nasjonens ære var reddet.

Vi startet ved 10-tiden sammen med tre svensker som skulle til Fiskåvollen. Været var disig med snø-yr, men bra føre. Etter å ha gått over Ena kom vi inn på vardingens Sylstasjonen—Storerikvollen. Her svingte vi tilhøyre og straks etter skilte vi lag med svenskene. Været hadde bedret seg, så vi nå hadde ganske vid utsikt. Ved 18-tiden nærmet vi oss hytta. Mistenkelig stille der. Ikke folk tilstede? Vi ruslet litt omkring. Lemmene var borte fra noen av vinduene, så det måtte ha vært folk her nylig. Gammelbua var som alltid åpen, og der gikk vi inn. Vinduer og dører er heldigvis bra tette i denne bua. Tak og vegger likeså, og så var det ovn og ved. I briskene lå

det reinskinn og ulltepper. Ja, ja. Vi fikk slå oss til ro her. Vi var jo forberedt på å få mat på hyttene, så noe særlig av det slaget hadde vi ikke tatt med oss. Vi rusket i ovnen og fikk omsider opp varme. Veden var ikke særlig tørr. Litt brød, smør og pålegg hadde vi, men ikke noe å drikke. Under stor jubel viste Gunnar fram en plate sjokolade. Ingen av oss var særlig «bevandret udi kogekunsten», men vi fant fort ut at med litt smør, sukker, vatn og sjokolade skulde det bli en brukbar drikk. Ja, vi ble enige om at det var alle tiders drikk, da vi omsider fikk den ferdig. Veden gikk det jo hardt utover. Vi måtte tilslutt ut og finne mere av den. Tilslutt lyktes det oss å finne vedlaget, men veden var så nediset og våt at den ikke var særlig egnet til brendsel med én gang. Vi holdt det da gående med tørking av ved og klær, og løy hverandre full etter beste evne. Slik entré var vi jo ikke vant med på turistforeningens hytter, men humøret var hele tiden på toppen, og vi syntes vi hadde det bra. Noen talglys og en lommelykt var oss til stor nytte, og omsider kjøyet vi — meget spent på hva morgendagen vilde bringe av nye overraskelser.

Tidlig lørdag morgen våknet vi av en veritabel snøstorm. Fokksnøen lå høy på innsiden av døra, og vi hadde bare rå ved. Tross dette fikk vi opp varme og oppdaget at vi hadde igjen mat og drikke til en brukbar frokost. Turen skulde etter planen gå til Nedalen idag. Vi kikket stadig på været, men syntes heller at det ble verre og verre. Et forsøk ble likevel besluttet. Kompassretning ble uttatt, og vi var så heldig å finne stakingen. Det snødde og blåste kraftig, og vi kunde ikke gå med større mellomrom enn 4—5 meter. Dette gikk bra ca. 2 km, men da tapte vi stakingen. Én stod igjen ved den siste staken og vi to andre forsøkte å lete etter den neste. Styggværet tiltok og med general Armfeldts og senere tragedier i disse trakter i minnet besluttet vi å snu mens leken var god. Turen tilbake til Storerikvollen var den strieste vi hadde. Været stod da rett imot, og vi måtte beskytte ansiktet med hendene hele tiden. Så var det å blåse liv i varmen igjen og fortsette å tørke ved. Utenfor raste snøstormen. Søndag 14. mars skulde hyttene åpnes. Vi satt og ventet på om det kanskje var noen lokalkjente folk som greide å ta seg fram likevel. Nå hadde vi ikke igjen mere mat, og skulde vi være her en natt til, måtte vi helst ha det. Vi satt og ventet til i 17-tiden.

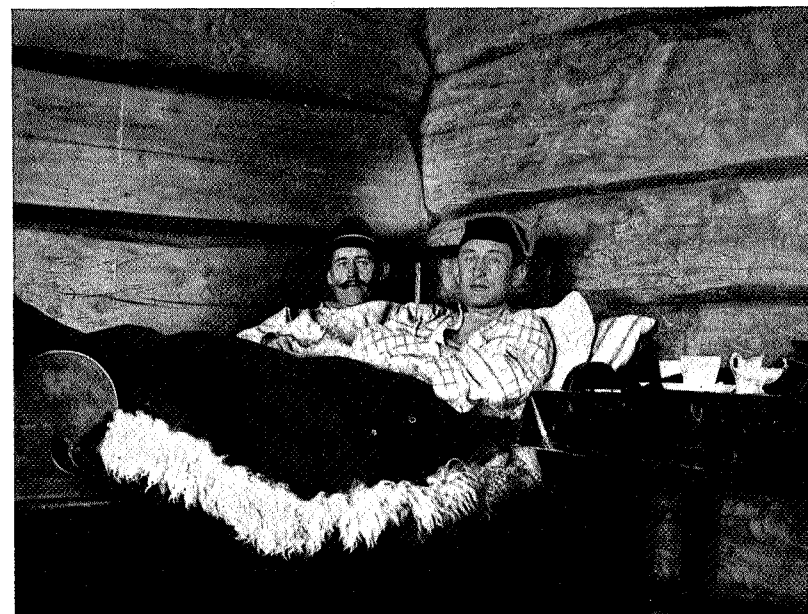
Da besluttet vi å forsøke å komme inn i selve hytta. Lemmene var som sagt borte fra endel vinduer. Vi tok ut en rute, hektet av krokene og krøp inn. På Storerikvollen er det telefon, og vi ringte straks til sekretæren i T. T. og fortalte om stillingen. Pussig var det at han nettopp da strevde for å få tak i betjeningen på Storerikvollen for å få vite hvordan det lå an. Vi møtte full forståelse og kunde på vår side gi god rapport om vær og føre i fjellet. Fra Tydal fikk vi høre at det var gjort flere forsøk på å komme opp med proviant og betjening, men p. g. a. været og føret hadde det vært uråd å legge iveri innover fjellet de 25 km. Av sekretæren fikk vi vite hvor vi kunde finne mat, og jeg skal hilse og si det smakte å få spise ordentlig, føle velværet i en god stol foran peisen — og så det å få legge seg i en lang, god seng med rent tøy. I en sådan situasjon velsigner man T. T.s arbeide og bestemmer seg for å fortsette medlemskapet — til glede og nytte både for seg selv og andre.

Utover natten bedret været seg, så søndag morgen var det ganske bra. Vi var tidlig oppe. Gjennom snøføyka kunde vi såvidt se Blåkkleppen. Kl. 10 startet vi for Nedalen. Opprinnelig hadde vi tenkt å kike innom hos Anton, men p. g. a. forsinkelsen måtte vi la det være. Et stykke utpå Essanden fikk vi landkjenning på begge sider og la kursen direkte på Esnaoset. Her traff vi et arbeidslag på 6—7 mann som også var uten mat. Veien videre til Nedalen la vi bak oss i et herlig vær og føre. Nå var vi et døgn forsinket, så vi etter et solid og godt måltid fortsatte til Vektarstua. Her ble vi også mottatt på allerbeste måte og mandag morgen startet vi for Kjøli. Dessverre er telefonen til Kjøli ikke brukbar lenger, så vi kunde ikke få undersøkt muligheten for å få overnatte. Hele dagen gikk vi bare og ruslet og nøt tilværelsen. Til Kjøli kom vi i 17-tiden. Her var det nok anledning til å overnatte, men så var det matspørsmålet. Været og føret hadde gjort det umulig å få fram provianten. I det gode været og p. g. a. matsituasjonen besluttet vi å dra ned til Reitan med det samme. Her hadde vi den nedlagte taubane å holde oss til, og i slakt unnarenn og på skareføre gikk det lett helt til vi kom ned i skogen. Her var det laussnø og tungt å gå. Likevel nådde vi Reitan etter 21½ times marsj — temmelig slitne. Da det ikke gikk tog samme kveld, måtte vi overnatte og var så heldige å få losji hos en gammel gubbe

ved navn Kjevik. Det viste seg at denne gubben hadde vært på Kjøli i 40 år. Han er godt kjent her i fjellet og av alle litt eldre fjellfolk i Trøndelag. Vi ble svært godt mottatt og omkring et aldri så lite glass fortalte Kjevik mange interessante historier fra Kjøli i gamle dager.

Tirsdag morgen reiste vi til byen, og vi var enige om at vi hadde hatt alle tiders påsketur. Neste år er det på'n igjen.

Tre lokomotivførere ved Pål.

Stugudal 1906

Sigurd Brenna